

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU

RP.0441/140/58/1/2022

Gdańsk, dnia 10 listopada 2022 r.

Pan
Roman Kužel
Burmistrz Władysławowa
ul. Gen. J. Hallera 19
84 – 120 Władysławo

Szanowny Panie Burmistrzu,

w odpowiedzi na Pana wniosek z dnia 24 października 2022 r., który wpłynął do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w dniu 27 października 2022 r., dotyczący problematyki związanej z poborem opłaty miejscowej w drodze inkasa w kontekście przedstawionego w niniejszym piśmie stanu faktycznego, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

W wyżej wymienionym wniosku sformułowano pytanie o następującej treści: „Czy inkasent wymieniony w załączniku nr 1 do uchwały postąpi prawidłowo wpłacając pobraną opłatę miejscową od osób fizycznych przebywających dłużej niż dobę w celach wypoczynkowych, szkoleniowych lub turystycznych na terenie nieruchomości, w której prowadził wynajem pokoi, łączną kwotą inkasentowi – sołtysowi również wymienionemu z imienia i nazwiska w załączniku nr 1 do uchwały i następnie inkasent – sołtys wpłaci ją na rachunek bankowy Gminy Władysławowo”.

Chcąc udzielić odpowiedzi na powyższe pytanie, w ocenie Regionalnej Izby Obrachunkowej, we wstępie zasadnym pozostaje odwołanie się do przepisu art. 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa* (tekst jednolity: Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.). Zgodnie z jego treścią inkasentem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, obowiązana do **pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu**.

W tym miejscu zaznaczyć również należy, że obowiązek inkasenta do pobrania podatku i wpłacenia go we właściwym terminie do organu podatkowego wynika, nie z samego przepisu art. 9 ustawy – *Ordynacja podatkowa*, lecz z przepisów dotyczących poszczególnych rodzajów podatków, które przewidują możliwość pobierania danego podatku w drodze inkasa i procedury ustanawiania podmiotów inkasentami (vide: wyrok

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z 27 kwietnia 2016 r., II SA/Go 229/16, *Legalis*).W przedmiotowym przypadku będzie to przepis art. 17 ust. 1 w zw. z art. 19 pkt 1 lit. b i c oraz pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. *o podatkach i opłatach lokalnych* (tekst jednolity. Dz.U. z 2022 r. poz. 1452 z późn. zm.).

Zgodnie z pierwszym z wyżej powołanych przepisów rada gminy może wprowadzić opłatę miejscową. *Opłatę miejscową pobiera się od osób fizycznych przebywających dłużej niż dobę w celach turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych:*

- 1) *w miejscowościach posiadających korzystne właściwości klimatyczne, walory krajobrazowe oraz warunki umożliwiające pobyt osób w tych celach,*
- 2) *w miejscowościach znajdujących się na obszarach, którym nadano status obszaru ochrony uzdrowiskowej na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1301) - za każdą rozpoczętą dobę pobytu.*

Natomiast z zgodnie z delegacją ustawową wynikającą z art. 19 pkt 2 w zw. z art. 19 pkt 1 lit. b i c ustawy *o podatkach i opłatach lokalnych* rada gminy może zarządzić pobór opłaty miejscowej w drodze inkasa, określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso, a także może wprowadzić obowiązek prowadzenia przez inkasentów ewidencji osób, o których mowa w art. 17 ust. 1, zobowiązanych do uiszczania opłaty miejscowej oraz określić szczegółowy zakres danych zawartych w tej ewidencji, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego poboru opłaty miejscowej.

Korelacja wyżej powołanych przepisów prowadzi zatem do wniosku, że w przypadku opłaty miejscowej źródłem obowiązku pobrania oraz wpłacenia podatku do organu podatkowego, a także otrzymania wynagrodzenia za pobraną opłatę jest uchwała organu stanowiącego gminy podjęta, m. in., na podstawie art. 19 pkt 2 ustawy *o podatkach i opłatach lokalnych*.

Jak z kolei wynika z treści § 1 ust. 1 i 3 przywołanej w niniejszym wniosku uchwały Nr XL/682/2021 Rady Miejskiej Władysławowa z dnia 27 października 2021 r. w sprawie *wprowadzenia opłaty miejscowej oraz określenia wysokości stawek opłaty miejscowej na terenie administracyjnym Gminy Władysławowo na 2022*, osoby fizyczne przebywające dłużej niż dobę w celach wypoczynkowych, szkoleniowych lub turystycznych na terenie administracyjnym Gminy Władysławowo mają obowiązek uiszczenia opłaty miejscowej do rąk upoważnionego inkasenta. *Pobieranie opłaty miejscowej w drodze inkasa dokonują inkasenci zgodnie z załącznikiem Nr 1 (§ 2 ust. 1 ww. uchwały).* Natomiast w myśl § 2 ust. 3 tej uchwały *osoby pobierające opłatę miejscową zobowiązuje się do wpłacenia zebranej opłaty na rachunek Gminy Władysławowo w terminie do 15 każdego miesiąca za poprzedni miesiąc. Inkasenci otrzymują wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 10 % kwot zainkasowanych z tytułu opłaty miejscowej (§ 3 ww. uchwały).*

Z treści zacytowanych powyżej postanowień uchwały Rady Miejskiej Władysławowa wprost zatem wynika, że osoby obowiązane do uiszczenia opłaty miejscowej mają obowiązek uiścić ją do rąk (wymienionego z imienia i nazwiska w załączniku do ww. uchwały) inkasenta, który to inkasent ma obowiązek wpłacić pobraną opłatę bezpośrednio na rachunek Gminy Władysławowo.

Powyższe zapisy uchwały korespondują z treścią zacytowanego art. 9 ustawy – *Ordynacja podatkowa*, który nakłada na inkasentów obowiązek pobrania podatku (opłaty) **wyłącznie od podatnika i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu** oraz z art. 17 ust. 1 ustawy *o podatkach i opłatach lokalnych*, który stanowi, że obowiązek uiszczenia opłaty miejscowej **pobiera się od osób fizycznych przebywających dłużej niż dobę w celach turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych**.

Analiza wyżej powołanych przepisów ustawy – *Ordynacja podatkowa* oraz ustawy *o podatkach i opłatach lokalnych*, a także postanowień cytowanej uchwały prowadzi zatem do wniosku, że inkasent, który pobrał opłatę miejscową ma obowiązek przekazać ją **bezpośrednio właściwemu organowi podatkowemu**, w tym przypadku na rachunek bankowy Gminy Władysławo. Brak jest natomiast podstaw prawnych do przekazywania pobranych opłat innemu inkasentowi, który następnie przekaże pobrane opłaty na rachunek bankowy gminy.

Niezależnie od powyższego, uzupełniając tutaj. Izba wskazuje, że przedstawione w niniejszym piśmie stanowisko, zgodnie z którym rada gminy w uchwale podjętej w oparciu o przepis art. 19 pkt 2 ustawy *o podatkach i opłatach lokalnych*, ma obowiązek wyznaczenia inkasentów z imienia i nazwiska, pozostaje w sprzeczności z aktualnym orzecznictwem sądowym. Dla przykładu można wskazać wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 maja 2021 r., sygn. akt III FSK 3061/21, w którym zwrócono uwagę, że ustawodawca, zarówno co do wskazania inkasentów, jak ich identyfikacji, nie wprowadził żadnych dodatkowych warunków, czy też doprecyzowań. Oznacza to zatem, że pozostaje to w gestii konkretnej rady gminy, która, biorąc pod uwagę uwarunkowania lokalne, dokonuje *de facto* wyboru sposobu wyznaczenia tych inkasentów. W wyżej wskazanym orzeczeniu zwrócono również uwagę na to, że końcowy fragment art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych odnosi się *de facto* do obowiązku prowadzenia przez inkasentów ewidencji osób, o których mowa w art. 17 ust. 1 tej ustawy i nie może być rozumiany w taki sposób, że stanowi dodatkowy wymóg dotyczący szczególnego sposobu wskazania osób będących inkasentami, w tym przykładowo ich określenia z imienia i nazwiska. Wymogu imiennego określenia inkasenta, zdaniem ww. Sądu, nie można także wywodzić z art. 9 ustawy – *Ordynacja podatkowa*. Przepis ten wskazuje bowiem, że inkasentem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, obowiązana do pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu, a zatem jest przepisem wyrażającym podmiotowość prawnopodatkową inkasenta. Podobne stanowisko zajął Naczelny Sąd Administracyjny również w wyroku z dnia 12 maja 2021 r., w sprawie prowadzonej pod sygn. akt III FSK 3488/21, gdzie wskazano, że *stanowisko, iż wskazanie inkasenta powinno polegać na wyznaczeniu/określeniu osoby fizycznej z imienia i nazwiska, a w przypadku osoby prawnej (lub w przypadku jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej) na podaniu nazwy, nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach prawa i pozostaje w sprzeczności z postanowieniami art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych*.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

Roman

Fandrejewski

Elektronicznie podpisany
przez Roman Fandrejewski
Data: 2022.11.10 14:40:11
+01'00'

Roman Fandrejewski

Zastępca Prezes

Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:

- 1) członkowie Kolegium w/m,
- 2) Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej w/m,
- 3) Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń w/m.

Publikacja:

Biuletyn Informacji Publicznej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

tel: (58) 301-86-45, fax: (58) 346-25-15

NIP 583-21-22-408 REGON 190134954

✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl